

Hétfői Napló

Hétfői ára: egy óra ——— 30 korona
egy hónapra ——— 7 korona

POLITIKAI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 3.
Kiadóhivatal: VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZÁM.

HAZÁRDJÁTÉK

A haszárdjáték egyik legjobb jellemzője annak a gondterhes életnek, amelyet előszörünk élnék. Hazárdjáték alatt nem a füstfelhőkbe burkolódzó kártyaszobák izgalmas kártyapartijait értjük, ezáltal nem az apró haszárdörökről van szó, hanem azokról, akik milliókban haszárdíroznak és ezzel veszélyeztetik a tisztességes kereskedelmet.

A modern kereskedelmi életben nélkülözhetetlen szerv a tőzsde és nélküle el sem képzelhető a mai fejlett ipar és kereskedelem. Amilyen nélkülözhetetlen értékmérője a gazdasági értékeknek a tőzsde, a tulajdonbavitt spekuláció és korlátok nélküli tobzódó játék annyi kárt és veszélyeséget okozhat. A rendőri rovatba illő történeteket olvashatunk tőzsdéjátékosokról, akik akár jól, akár rosszul spekuláltak a maguk számlájára, a kereskedelmi életben sokvetlen kárt okoznak. A fákélen azaz tőzsdéjátékot és spekulációtól megveszedelemesebb azonban az ártókkal való spekuláció. A kormány, igen helyesen, kiutasította az ártóagító galiciákat, ezzel azonban sajnos sem a lánkereskedelem nem szűnt meg, sem az élet költéségei nem lettek olcsóbbak. A kor-szellem egyik legjobb jellemzője a minden téren való haszárdírozás, amely még a politikában is érezhető, hogyne volna tehát érezhető a tőzsdén és az ártógalomban.

Es ennek nincsenek természet-nélküle el sem képzelhető a mai fej-
sőtölti okai. Fízetésből tel-
sen lehetetlen a költségek fedezése,
ezért a legtöbb ember üzletek kö-
tésére adta magát, ad, vesz, speku-
lál, birkozik és harcol, hogy meg-
tudjon élni. Az egymásután követ-
kező földrengető események, a há-
boru, a forradalom, a bolszevismus,
mind előmozdította, hogy az em-
berek eltávolodjanak a rendes meg-
szokott keretektől. Ez vonatkozik
is a kiadásokra, mint a bevétel-
ekre. Így történhetett, hogy ma az
ország legnagyobb része vagy nyom-
morog kis fizetéséből vagy pedig fej-
jedelmileg el abból a pénzből, amely-
t spekulációval és mindenféle
üzletekkel szerzett.

Ilyen körülmények között a kor-
mány legfontosabb feladatai közé
tartozik, hogy az országot minél
gyorsabban visszaveresse a rendes
kerékvágásba és a lakosságot hoz-
zásogtassa ahhoz az állapothoz,
amelyben meg tud élni a fizetésé-
ből és nem kell spekulálnia. Szí-
gorú törvényekkel, minél előbbi bé-
kefőtétellel, nagy szakértelemmel és
nagy jóindulattal kell a kormány-
nak ezt a kérdést elintéznie. Ha ez
megtörténik, úgy az ország lakos-
sága meg fog tudni élni a munká-
ból és a veszedelmes haszárdörök,
akármilyen nagy mértékben is ga-
rázdálkodnak ma, rövidesen eltű-
nnek a magyar föld színeiről.

„A középkor eszmekörével nem lehet az államot és a társadalmat irányítani“

Wekerle Sándor programbeszède

(A Hétfői Napló tudósítójától.)
Vasárnap délelőtt 11 óraker mon-
dotta el a Vigadó nagytermében
Wekerle Sándor a Belváros képi-
seljelöltje programbeszédét. Az
egy óránál tovább tartó beszéd
messze felülemelkedik azokon a
frázisokon és jelszavakon, amelyek
ma a magyar politikai életben el-
hangzanak. Egy böcs államférfi,
egy mélyen szántó elme, egy kon-
cepciózus politikus és egy fényes
gazdasági tehetség nagyszabású be-
szède volt ez, amelyben Wekerle
Sándor a politikai és társadalmi
élet követendő útját, megvalósít-
tandó eszméit világosan, hosszú po-
litikai pályájának megfelelően je-
lölle meg.

A Vigadó nagytermét már tizen-
egy óra előtt zsúfolásig megtöltötte
a Belváros választópolgársága. A
karzatokon igen sok hölgy foglal-
helyet és amikor a pártvezetőség
pontban 11 óraker bevonult a te-
rembe, már talpalatnyi hely sem
volt. A vezetőség soraiban ott vo-
ltak: Papp József, Lányi Leó, Szé-
kely Ferenc, Ormódy Vilmos, Bol-
gár Ferenc, báró Dániel Elemér,
Csakássy Jenő, Navratilné Hegedüs
Rózi és mások.

A gyűlést Papp József nyitotta meg.
Majd küldetésig hívta meg Wekerle-
t, akár a terembe lépés-ker szűnni nem
akaró tapszal, éljenzettel, kalapleuge-
tessel fogadták. Percökig tartott az
óvadó, amelynek csillapaltával We-
kerle elmondotta programbeszédét.
Fozelkozott — ugyanod — azzal a
gondolattal, hogy távollátta magát a
politikától, de mégis erkölcsi kötelessé-
gének tartja, hogy ne hagyja cserben
ségi választóit. Politikai életének alko-
nyán hangoztatni akarja meg egyszer
azokat az elveket, melyeket csorbítat-
lanul kell megvalósítanunk, ha a ki-
botlatkozás igazi útját meg akarjuk
találni.

Két jelszó uralka ma a politikai és
társadalmi közeleffogást: *nemzeti és
keresztény*. Mindkettőn bűnös kézzel
éjtelt csorbát a forradalmi köztársaság
és az emek nyomán uralkorra két pro-
letárkibárlatára.

Itt egy hang közbekiáltott:
— Maga volt az okát!

Ere nagy tárna tört ki, egyesek We-
kerle éljenzettek, mások a közbekiáltó
felé süvítették:
— Ki vele!

A zaj elmúltával Wekerle így fol-
yalt:

— En nem politikai kortesbeszédet
jöttem mondani, hanem elveket hirdé-
tek, melyek élni foanak, akár meghál-
gatták, akár nem. (Hosszas, zajos taps
és éljenzés.)

Úgy a nemzeti, mint a keresztény
eszmé, haqománus uránelve volt
mindenker a magyar politikának. A
kereszténység nem a vallási, hanem

az erkölcsi szempont a döntő. A ma-
gyar politikában a keresztény fellegős
döntő sullyal bír a legutóbbi szerese-
tlen forradalomig és romlalomig. Sőt
a keresztény érdekekben az erkölcsi
szempontot tul a vallás, az egyház ér-
dekében sem történi talán soha annyi,
mint a legutóbbi évzedekekben. Ennek
felemlétséve csak azt akarom bizo-
nyítani, hogy ezek az iránok nem
ujak, s amennyiben ujak, tarthatatla-
nok.

Nagy sulyt kell fektetnünk a kultúra
elől el nem zárkozó, de a tulzásokból,
költekezéstől, erkölsetelen, ledér felfo-
gástól távolálló jrodalomnak, művészet-
nek, közéletnek tisztántartására. Ezen
a téren a társadalmi fellegősnek leend
döntő szerepe. A nemzeti és erkölcsi
irány egész erejében kell hogy érvény-
süljön, de ügyelnünk kell, hogy ennek
örve alatt senki se állja útját ama ma-
gasabb szempontoknak, amelyek a fej-
lődésnek és haladásnak nemcsak az
irányát jelölik meg, hanem mellözhe-
tetlen emeltiyit is képezik.

Legyünk tisztában avval, hogy a
középkor eszmekörével ma sem
államot, sem társadalmat irányít-
tani, vagy boldogítani nem lehet.

Az életbe is át kell áltetnünk a ha-
ladó kor megértett ideát, biztosítanunk
kell a közszabadságok gyakorlati érvé-
nyesítését, általában meg kell valósi-
tannunk az új kor azon törekvéseit, ame-
lyek szöles neprétekek érdekében fog
halmozták a közhatalmat és a népi-
életi intézményeket átállítják az életbe.
Ezeknek a nagy törekvéseknek kell
beoldgátanunk az egész politikai lét-
határt.

Nem egy pártnak, nem egy osz-
tálynak képezik ezek tulajdonát:
közkinéseli kell, hogy legyenek
az egész közéletnek.
Ezért jogosulatlanok és elité-
lendönek tartok minden eszevést,
amely ellentéteket akar felidézni.

Csak egyesült erővel leszünk képesek
a minden tevékenység előfeltételét ké-
pező közrendet és biztonságot feltel-
lő megóvni, a személyi és vagyonvé-
delmet, a tulajdon szentségét biztosít-
tani, oly rég óhajtott önálló vendörnek
és a közbiztonsági személyzetet meg-
szervezni. Csak ezek képesek megre-
ndezni azt az atmoszférát, amely a
rendszeres tevékenység élettő eleme.
Pedig itt a 12-ik óra, hogy ez a tevé-
kenység az egész vonalon azonnal
felvesszük.

A bökénnek nevezett kényszeresség
ugyan korlátokat fog szabni szabad
eszekevényünk elő. Mindenkinet tisztá-
ban kell lennie avval, hogy a megos-
kított Magyarország nem bírta meg a
mai költéségek állami szervezettel, nem
bír meg 14 milliószemélyrel, ezek immár
megszámlálhatatlan magaranszorg alkalm-
ozottját. Egyszerűbb körömben kell
megjelennünk a fórumon.

Egyszerűtlés és purifikáció. Es
a két jelszó kell, hogy vezéreljen
a közelet berendezésénél.

Minden talpalatnyi föld értékesítése,
parlagon heverő területeinek művelése,
a költőleg ki nem használtak oszerki
kezelése, magasabb kultúrát létesítése
arra kell, hogy indítsanak bennünket,
hogy a földbirtokeot oly kezekbe juttas-
suk, amelyek e célok elérésére alkalm-
masak.

Az ipari fejlődésnek a mezőgazdasági
termények fellegözése igen sok mun-
kálalmat nyvit. Egyet azonban ki-
vánatosnak tartanék, hogy ne változ-
jon politikai dramatikai ingatlan tulajdára
bizassék az iparfelelesztés sorsa, hanem
az összes gazdasági ágazatokat képi-
selő állandó jellegű szervezet vére-
relje azt.

Az iparra és kereskedelemre mellöz-
hetetlen szükségünk van. El fog újra
jönni az idő, midőn áruknak és első-
sorban mezőgazdasági terményeinknek
értékesítése gondot fog okozni. Jó lesz
visszatérni ahhoz a politikához, hogy
saját iparunkban és kereskedelmünk-
ben felüljük me a biztos fogvasztót.

Jó lesz az elientélet a város és
falu között nem mesterségesen
szítani!

és úgy fűntetni fel a dolgot, mintha
itt minden a főváros érdekein centra-
lizáltoztatott volna. Budapestem hatá-
sági intézkedések, hanem saját erejéből
kijelölt kereskedelmé s ennek nyom-
mába járó ipari vállalatok emelték felül
a provinciális város szintjén. Később
legjobbaink nemzeti feladatnak tekint-
ették, hogy Budapestet európai város
szintjére emeljék. Elszaka! It ország-
részmekkel szemben a fővárosnak kell
gyakorolnia azt a vonzóerőt, amely a
faji és nemzeti össztartozandóságnak
legkiválóbb biztosítéka.

A főváros azonban semmi-
képen sem lehet melegyaga bár-
mely nemzetellenes, destruktív,
ledér vagy erkölsetelen irányzat-
nak, sőt ellenkezőleg, minden
igaz nemzeti és erkölcsi fellegős
gyponctjának kell lennie.

A gazdasági fejlődés megindításának
két előfeltétele van. Az első a munka
felvétele, a másik a megélhetés biztosí-
tása. A munkabérek arányban kell
állania a munkás és hozzatartozói
megélhetési szükségleteivel, sőt a mo-
dern fellegős és szükségleten túl a be-
tegerség és baleset elleni biztosítást,
a munkanéklítség elleni védelmet, az
agzköri biztosítást, sőt a vállalat nyere-
ségében való részesedést is a munka
megfelelő díjazásának körébe vonja.
Komoly politikus nem zárkozhat el e
kérdések elől, így a munkások szerve-
kedése elől sem. De ügyelnünk kell
arra, hogy a szervezkedés hazai talajon
maradjon, önkéntes legyen, munka-
vállalkozásban senki ne akadályozzon.
Jogainki közzétételét, általában köz-
szempontokat érintő esetekben általános
munkabeszúntástet ne eredményesze-
sen. En fíztelek minden érdekképi-
seletet.

de semmikép sem ismerhetem el
annak azt a jogosultságot, hogy
össztárolomra tárokdják.

Műtiókban ringató magot, aki azt hiszi, hogy pénzünk eredeti értéke megmenthető. A pénzügyi és eszközök sokasága, tartozásaink nagysága, cikéségeink fedezetlen volta, olyan kárhat lépéseink, mely nem áll arányban sem nemzeti vagyonunkkal, sem teljesítő képességünkkel. Ne reménykedjék senki mentő időnkben, csodaszereken. Egy a pénzszűkösköz végleges bevonására hívott önműlő legy-bank felállításával átmenetileg is gondoskodunk kell arról, hogy nemzeti forrásaink igényeink kielégítést nyerjenek. Szükségeitünket véglegesen redukálunk kell és ezzel korlátba szorítunk kell a közszükségleteknek az egész vonalra való igénybevételeivel és lényegtelen leszünk egyes, az államnak fenntartandó jogokat is hasznosítani és a helyhatóságok kudarcsának fedezésére is hasonló fenntartásokat megállapítani.

Mert csak saját erőnkre támaszkodhatunk. A külföldi szölgvére, jóskarr-

Szterényi József nemzeti királyságot és a nádori méltóság visszaállítását kívánja

Programmbeszéd a Lipótvárosi Kaszinóban

Vasárnap délelőtti 11 órakor tartotta báró Szterényi József programmbeszédét a Lipótvárosi Kaszinó dísztermében, mely ez alkalomból szorongást megélt a főváros nyolcadik választókerületének polgáraival.

Krantz Károly partelnök megnyitotta után Szterényi József híró elmondotta programmbeszédét.

— Önégyvedvi forradalom után — kezdte beszédét — ismét visszaállót a jogrend s a romokon ui élet kezdődik. Sulvos viszonyok előtt állunk s éppen ezért az összes erők tömörítésre szükseges. Ezzel szemben áll a társadalmi, faji és felekezeti harc, mely a nemzet erőt, e válságos időkben szétforgácsolta. A tanácsközlársaság rémnapjai alatt a különféle pártok vezelői politikum egvült határozatát el, hogy a kumuralom bukása után összefognak a polgári társadalom megmentésére, de a népbiztosok külön monata még nem ért el az osztrák határhoz és ideháza szögbomlott a magyar társadalom a gondbomlóra szaporodtak a különféle pártok. Az új korszak a testvérbere jegyében indult meg. Hamis lezövegok dobták a közlétebe, melyek megmételvezhették az egész magyar társadalmat. Az első a keresztényiség veszedelme, a második a kereskedelem ellenes agitáció, a harmadik pedig, mely a falu és város között akar elfertőtelt ezíteni.

Ezer esztendő történelmünkben a felekezeti túrelmentésen soha győzött ermet nem tudott. Ellenkezőleg, Magyarországon mindig a felekezeti egyenlőségért harcolt és vért ontotta. Magyarországon mindig keresztény volt s nem is lehet más, mint keresztény. De ahogyan a harcokért az ellenséges golyó nem teti különbséget a különböző felekezeti katónák között, ugy nem tehetőnk különbséget a magyar hazai hál között, nemzetiség, faj, avagy felekezeti szerint. A bolsevizmus rémuralma nem ismert különbséget ez irányban s éppen ugy mekénizte a zsidó polgári egvült, mint a keresztény. Azonosság magat a miniszterelnök kiállításával, hogy hazánkat kémet el az most, aki telekezeti harcot hirdel. Bármiül sőt is pillanattalig a jelen, nem félti a magyar nemzet jövődjét, mert bizik a magyar nép ősi erényében.

A versailles békekonzferenciának egyetlen nemis vonása, a népesség megteremtése és a civilizációnak biztosítása, mely faji, nemzeti és felekezeti különbségeket nem állhat fel. De

tára, az amviti emlegetett külföldi kölcsönökre, melyek különben is csak ideiglenes segédessébből képezhetnek, nem építhetünk. Logfeljebb egyes anyagbeszerzésre, vagy a jogvadászhoz vagy egyes vállalatokhoz szükséges kölcsön fölére számíthatunk. De itt is ügyvehnünk kell, hogy nemzet kincsünket, adódsát, vagy egvb bevéteit forrásainkat idegenbe le ne kössük.

Önbiálatommal és öntudattal kell felvennünk a munkát, az összerúdsítást és kitarással hatványozni és akkor mai, lesújtott helyzetünkben is, biztos győzelmesei értejük meg egy zsebből jövőnek.

Az egy órami hosszabb ideig tartó magyarszás beszédét sűrűn szakították félbe a hiveselés és öljönzés, a beszéd végzetével pedig a választópolgárok helyettről felállva, perokok tüntettek Wekerle Sándor mellett, akiket a választók nevében Papp József mondott köszönetet a kényszerítő programért.

Párisban a hangulat Magyarországra ellenes, azért az antiliberalis szemlélet és reakciós hangulatot, mely az országban jelenleg tet fogott. Magyarországon dacol egy világ hangulatával. Le kell tehát térnünk arról a hibás vágytól, melyre önkéntelenül sikamlottunk és be kell illeszkednünk az egész világ demokratikus, liberális vilánczétébe.

A várható békeszerződés szerint a régi Magyarország területéből csupán 29,3% fog meghagyatni nekünk s több mint kétharmada idegen uralom alá kerül!

A nemzetgyűlésnek három feladata lesz csupán: a béke ratifikálása, az államforma eldöntése és a pénzügyi, gazdasági és szociális halaszthatatlan igények kielégítése.

A békeszerződés területünk megokkításával a 20 millió lakosú Magyarországból egy 7—8 millió lakot számú balkál államot csinál

s amire a történelemben még példa nem volt, a magasabb kultúrájú népet, alacsonyabb kultúrájú népeknek renddeléje. S mindez azért, mert ezer esztendőn keresztül megvettük a nyugati civilizációt a török és tatárudalomsal s legutóbb a bolsevizmus továbbterjedésével.

A pénzügyi és gazdasági feltételeket sulvosnak véli, de bármint szerencsétlen s megalázó is legyen a békeszerződés, nekünk azt méis el kell fogadnunk, abban a szent megvívódszében és hitben, hogy annak feltételei nem tartanak örökké. Adóid munkánk, nyugalom nem lehet s nem leszkedhetünk bele az államok sorába, amíg a békát meg nem köntjük. Ö Deák Ferenc mondásait vallja:

„Csak azt veszteltük el, amiről önként lemondottunk”. Már pedig mi soha eaz talpalatni magyar földről le nem mondunk!

Az államformát illetőleg a királyságot hájtja s nem hiszi, hogy az ország lakosságának eaz szökzete is lenne, aki nem urvevnt öhaftand. A magyar törv bírtokosa azonban csak magyar király lehetnek. Ha a nemzet az államforma mellett döntött, meg kell alkotni az új magyar alkotmányt, mely eskis a legmesszebbmenő demokráciával valósható meg, a teljes jogegyenlőség alapján. Strákségeknk tartja addig is a nádori méltóság visszaállítását.

Az országot jelen pillanában 55 milliórdnyi államadóval terheli, ebből a Károlyi uralom bolsevizmus 13 milliórdot, a román megszállás 32 milliórdot emésztett fel. Ezt a rettenetes megterhelést az a kis ország, mely a békeszerződésből kifolyólag Magyar-

ország lesz, el nem bírja. Mindenre eszre elkészíthetünk arra mikéni Németországban, hogy

keresetünk 60—70%-át az államnak kell adóban beszoigaltatnunk.

S végül el kell készítenünk a legmárvob csapásra is, pénzértékünk tényleges leszállításra.

hogy a megmaradt töredék bonitást emelje. Ez lesz a nevezetűes legnehézebb feladata.

Másképpen hazánkat megmeleneni nem lehet, mint takozni belső termelésünket, emelni a kivett és csökkenteni a behozatalt. Noha esküdt elmentése a termelésben az állami beavatkozásnak, méls jelen öhánában a termelés iránítást és a munkaszerveztéssel illetőleg az állami beavatkozás elkeríthetetlennek tartja. A munkabá rendszert kell belevinni, azv a földmiveltésnek, mint az ipari termeléséni.

A lerongvott vasutakat, postét és távirát is sürgösen helyre kell állítani, mert csak ezek reorganizációja után lendíthet fel harti termelésünk.

A munkásokkal szemben le a boszu politika vezérelten bennünket, hanem a megerítés, mert eskis a munkások közreműködésével és szelők karjukkal menthetjük meg hazánkat az elpusztulástól.

Szterényi József báró programmbeszédét percéig tartó ellenzéssel és bosszal fogadták a választó polgárok.

Ugron Gábor programmbeszéde

Közel ötszáz választó vett részt a nagygyűlésen

Ugron Gábor a XIV. választókerület képviselőjelöltje vasárnap délelőtti tartotta meg programmbeszédét a Royal-Apolló helyiségben, amely ez alkalommal zsűfőség megélt hálczósággral. Az ülésen megjelent Balczó István igazságügyminiszter is.

A nagygyűlést dr. Lévai Rezső élők nyitotta meg, majd dr. Balasz Jenő felszólalása után Ugron Gábor mondotta el magyarszás beszédét, amelyet a körülből ötszáz jelenlévő választópolgár és magyszámú hölgyközönség öríasi lelkesedéssel hallgatólt végig.

Az ország kétségbeeszt helyzetének leírásával kezdte Ugron Gábor beszédét és katasva ennek okait, azokat a régi rendszerek előrelásnékülki helypolitikájának, a hílis köbpolitikának, majd a hosszú háborúnak, annak utazásának, a két forradalom pusztításának és végül a román megszállásnak írja számlájára. Programját általában a terület integritás, a hazafiság, a demokrácia, a liberalizmus, a szociális haladás, a polgári szabadság és egyenlőség, a termelő munka és keresztény testvériség alapelveire épít fel.

Ezek után részletesen foglalkozott a különböző kormányzati ágak legsürgöns megvívódszével és ezek során különösen kámette, hogy nagy sulvi helyre a fixizetési hivatalnokok helyzetének orvoslására, a valláseskelesi nevelés hívének valja magat, a tanulás szabadságát, valamintt egyházi egvforma kezeltést követeli, a bírtokreformát kell, hogy elgátsa a jogosult földéhséget, ipari téren főképp szén, földgáz és petróleum után kell, hogy kussunk. A kereskedelem terén a kereskedelmi szabadság hívének valja magat. Pénzügyi téren legsürgönsöbbséget a valuta megjavítását tartja. A munkaszerveztés rendezését, a munkaadó és munkás jogok érdekei öszegyeztetését hájtja. Véget kell vétni annak a lehetetlen helyzetnek, hogy a legfontosabb élelmiszerek, liszt, krumpli, szit, cukor és a tüzelőterek egyáltalán nem, vagy csak uszoráron legyennek kaphatók. Nyilatkozott a hadirokkantak, árvték és övegnyek áprvódszéről és a nők hivatasíról a politika közödterén, majd végül kijelentette, hogy programja ezek szerint jog, kenger,

munka, igazság mindenkinék; támogatása a gyengének az öhvomottak, a szegénynek, nem ismer osztály, faj, felekezet közt különbséget. Össze kell, hogy fogjon mindenkit túrműlő munkára. Szent István bíródatának úr-épitésére.

Programmbeszédék napja

Vázsonyi szerdán Budapestre érkezik

— A Hetfoi Napló tudósítójától. — Budapest, január 11.

A vasárnapi nap a programmbeszédék napja volt. A fővárosban a jobb-és baloldali számos jeles polgársa beszélt, a vidéken pedig a kormány több tagja, köztük a miniszterelnök is, részt vett a választási mozgalomban.

Wekerle, Szterényi, Ugronok kívüli programmbeszédüket mondották még a fővárosban Fenyő Miksa, Bródy Ernő, Pelt Sándor, Füssessy Zoltán, Bárány Elemér, Repold Károly és még mások. A Gölyvárosban tartott választói gyűlésen felszólt Friedrich István hadügyminiszter is.

A vidéken Huszár Károly miniszterelnök régi kerülésében, Sávayon beszélt, Haller István Szombathelyen, s a kormány többi tagjai pedig más-más helyen, a vidéken tartották választási beszédüket.

A szociálisták és a Kiszagdapárt

Ma ismét híre járt, hogy a szociálisták nem vesznek részt a választásokon és ezt azért indokolják, hogy nem látják a választási szabadságot biztosítottának akkor, amikor több jelöltjüket tartóztatják.

A Kiszagdapárt központjában pedig arról panaszkodnak, hogy a vidéken nem respektálják a központi által megállapított hivatásos jelöltek és a helyi jelöltek köré csoportosulnak.

Vázsonyi jelölés

A fővárosi IX. választókerület polgársága ma a Demokrata Körben nagy lelkesedéssel jelölte Vázsonyi Vtmost. Ertesztésünk szerint Vázsonyi a szerdai nap folyamán Budapestre érkezik.

Eber-motív

A XV. választókerület, Eber Antal pártja, vasárnap délután a Budapesti Színházban nyilván rendezett, amelyen megjelent Eber Antal is, aki nagyvált beszédét mondott. A párt egvívódsz kedden, f. hó 13-án, este 8 1/2 órakor az Andrássy-körházban érkekezelt tart, amelyen Eber Antal képviselőjelölt is fel fog szövelni.

Uj jelölt Óbudán

Az Óbudai kerület függetlenségéért és 48-as pártja Schubert Sándor magyarpáros, a kerület népszert polgárárt jelölte, aki a jelöltséget elfogadta.

NYILTÉR

(E rovatban közöltékért felelősséget a szerkesztőség nem vállal.)

NYILATKOZATI A Keresztény Behozatali Kereskedelmi Társaság öhén egy déleben megjelölt név indokolatlan támaszt inté. Mint e társaság vevőit az alkalmat arra használjuk fel, hogy kijelentsük: mindentől elismíjoltok, szirt, listet, okirat, hus a társasághoz ölöson, maximális áron alul kaphatnk. Fát, szent előt befizetünk, de öömerre a nagy tegonhánsát és tudva azt, hogy saját bányája és megfelelő fakészlete van a társaságnak. — mi nem túrelmentelendünk, aki túrelmenten, viszokkopp pénzét. A társaság, mely az áramonost minden vonalon leötré, nem gáncsol, de közegeténi érdemel, amit a vevőknek, köztük Román igazgató urnak avval, nyilvánosan tolmácsolunk.

Keresztény Behozatali Kereskedelmi Társaság sok vevője nevén: Szabó Gyula, társaság.

Zsebtolvaj testvérek

Két fivér és két nővér zsebtolvajok és a villamosokon

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Szombaton este 6 órakor az Erzsébet-körúton egy zsifolt villamoson egy úrnő észrevette, hogy pénztárcáján, amelyben néhány száz korona volt, ellopották. Lármát csapott, mire megállították a villamost és a rajta utazó Hoffmann detektív megfoglalta, hogy bárki is leszálljon a villamosról. A meglopott asszony mekként két igen jó öltözött fiatal leányt lát. Mikként meggyanúsították a lopással, de mindkétlen felháborodtan tiltakoztak a gyanúsítás ellen. Miután azonban a meglopott nő kijelentette, hogy csakis a két leány közül lehetett valaki a tolvaj, a detektív a két leányt, „mindkétlen fiataloknak”, bekísérte a főkapitányságra. Itt kihallgatták őket, de szintén tagadták a lopást. Már el akarták őket engedni, amikor leérkezett a büntügyi nyilvántartó jelentése. S. E. és S. J. testvérek és ismert zsebtolvajok. Arról nevezetesen, hogy rovtottműve zsebtolvaj fivéreikkel együtt lopták a lopásokot elkövetni, rendszerint a zsifolt villamosokon. Mielőtt a meglopott úrnő észrevéne, hogy hiányzik a pénztárcája, a tolvaj leányok ügyesen átcsémpészik a tárcát az egyik fivérnek, aki aztán leugrik a villamosról, az elegáns leányokat pedig a legtöbb esetben nem is merik meggyanúsítani. A két leányt a rendőrség őrizetbe vette és most fivéreit keresik.

Nagy amerikai személyszállító hajó elsüllyedése

Hétszáz utas pusztulása

Bécs, január 11.

(A Magyar Távirati Iroda magánjelentése.) A Neues Wiener Journal jelelti Luganóból: Génából az a hír terjedt el, hogy a Mafalda gőzös Amerikából visszatérőben aknába ütközött és hétszáz utasával elsüllyedt. Ezt a jelentést eddig még nem erősítették meg. (M. T. I.)

A magyar—cseh határforgalom lényeges könnyítése

Prága, január 11.

(Cseh sajtóiróda.) A kereskedelmi és vámügyekkel foglalkozó bizottság mai ülésén olyan intézkedésekről tárgyalt, amelyekkel megakarják egyszerűsíteni a kezelést a közös vámhatáron. A légi forgalom ellenőrzése dolgában meggyezés jött létre. A tanácskozási fő tárgya az volt, hogy a cseh közlekedési hivatalok beviteli engedélyeket és az ezzel kapcsolatos valuta-kérdéseket egyszerűsítsék. A kivétel ellenőrzése terén messzemenő kölcsönös kedvezményeket és könnyítéseket kértek. (M. T. I.)

Szórakozóhelyek

Madame Dubarry

Bemutatóra kerül ma hétfőn, először a Royal-Apollóban.

A filmművészet leghatalmasabb alkotását mutatja be hónapok óta kezdve a Royal-Apolló. A „Madame Dubarry” a modern kinematográfia egyik legszebb és leglogikusabb alkotása, amelyről a hónapki premisz után az elragadtatás hangján fog beszélni mindenki, aki látta.

Világ hangulatát tükröl a film, első jeleneteiben gondatlan mosolyvillanásokkal látjuk azt a szép fejet, amely a dráma utolsó felvonásában a hábféltelenséggel eltorzulva kerül a guillotine kezei nyílásába, hogy orman a porba hulljon. E két arckifejezés, a mosoly és a hábféltelenség közötti átváltás szökdik le a dráma. Jeanne, az érzékeny asszony a természetességével, amely csak egy tiszta leánylélelnek lehet sajátja, Jeanne szerel, mert az a rendeltetés, amelyhöz a rózsát átalozik, mert a természet elhatárolt ruházza fel. Szerel azt, aki először ébreszti fel benne a módot. Aztán szerel... szerel azt, aki utábra kerül azt, aki megparasztalja neki, hogy szeresse... szerel... szerel... ezüst a guillotine-ig. A rokokó csodálatos, nehéz parfümje éri ki utóbb a grandiózus slimből. Tündéri felvonásával is hat. XV. Lajos udvara, amely művészeti tudta lenni az erkölcsfeleltségről, vomanik itt előlökni, kéjben, bünbén. Aztán egy hirtelen fordulattal a forradalom elemenszerű erővel söpri el ezt a léha világot s előbökik átural a másik véglet: a minden szög megismerésére törő forradalom, amely rombol, gyilkol és reméltetbe ejt. A főszerepet Pola Negri játsza kiemelkedően nagy stílus művészettel.

— Az **Utini Kabaré** remek műsorát még csak a hétköznap kerül színiére, mert a jövő héten teljesen új műsorról mutat be a kintnő művészgaráda.

(*) Az **Apolló Kabaré** szombaton mutatja be új műsorát, amely a legteljesebb vívmány jegyében indul hódító útjára. Egy sor ötletes, kedves, finom mutatott tréfa, kis bohóság és vigjáték, valamint pompás új dalok teszik változatossá az új műsorról. Külön is meg kell említenünk **Liptay Imre** énekes vigjátékát, **A hatnyaldit**, amelynek főszerepeiben **Haraszty Mih.**, **Mihály Vilma**, **Gózon Párols**, **Máty, Ujvári** és **Szentöbölynek** nyílik alkalom alkutására. Nagy tetszésre tarthat a joggal ségnyit **Incze Sándor** kis bohóza. A pénzügyer, amely **Németh Juliska**, **Rózsahégyi** és **Herceg** művészi előadásával kerül bemutatásra. **Török Rezső** vídám, ötletes bíldetett **It Szoktets** a **paszerlyólyból** címen, főszerepelt **Farragó Sári**, **Wessellly Ujvári**, **Herceg** és **Gózon Krea**lly. **Paizs Elemér** a **rák című tréfája Homok** **Paula**, **Negyesi Nusi**, **Magyar, Máty, Ujvári**, **Herceg** és **Szentöbölynek** előadásában pompásan fog beilleszkedni a nagyzerző keretbe. **Németh Juliska**, **Vidor Ferike**, **Wessellly Ujvári**, **Mihály Vilma**, **Magyar, Incze** és **Párols** új nagyszámokait adnak

SPORT

Labdarugómérkőzés — botrányal

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége labdarugó csapaja vasárnap délután bonyolította le az őszi idényhöz utolsó bajnoki mérkőzést a **Vérhalom Football Club** csapatával szemben a **Kárpáti-serlegért**. A mérkőzést a **KAOE** 2:1 arányban nyerte meg. A félévi eredménye 1:0 volt. A mérkőzésen, mikor a **KAOE** a vezető gólt rugta, a **Vérhalom** játékosai durván, szinte életveszélyesen játszottak. A bírót erre **Csizner** és **Schmidt** játékosok kiállította, amire a közönség köbrelt fölben a pályára akartak bevonni és a bírót inzultálni. Több sportember azonban megakadályozta a botrányt. A tribünön azonban többen mégis összeverekedtek. A játékok nagy fölényrel nyerte meg a **KAOE**, most a **Vérhalom** tagjai nem játszottak egyedségen, hanem csak a durvaságra törekedtek. Az első gólt **Vida** rugta a **KAOE** részéről, szintén után **Beck** rugta a **KAOE** egyenlítő, majd a győztes gól **Fodor** érdeme. A mérkőzést **Kiss Menyherci** jó vezette.

Eisner Oszkár

FÜZET: IV., **PARISI-UTCA 3** (Koronahégy-utca sarok)
CSIPKEK SELYEMÁRUK SZÖVEVEK
Fiké-üzletek: IV., **KECSKEMÉTI-UTCA 14** (Károlyi-utca sarok)
VII., **RÁKÓCI-UTCA 38/A** (M. F. utca)
II., **FO-UTCA 52 SZÁM** (Jászai-gyár-utca)

elő az új műsor keretében, amelynek jegye a pénztár már most árusítja délelőtt 11-1-gig, délután 4-6-gig előtér díj nélkül.

— A **Mozgóképtthon** új nagy műsora. „Egy világváros rejtelmei” az a csodálatos film, amely tíz nagy érdeklődő filmnek a comprimidálásával készült fel, hallatlan bravúrjai a közönséget hangos csodálkozásra és tetszőnyilvánításra hangolja. Ágig hogy felocsudik a közönség az egyik ámulattól, újabb meglepetés éri, úgy hogy nemrikan lapokk határozatlan a nézőtérén. Az „Elvesztett harisnyakötő” bájos humorával kellemesen egészíti ki a szenzációs műsört.

(*) „Egy dollárkirálynő kalandjai” harmadik része máiól kezdve kerül bemutatásra az **Omnibán**. A nagy stílusú amerikai kalandjáték újabb folytatása változatos, érdeklődést ébrazó esemény tekintetében felülmúlja az eddigi részeket is. Csapa idegesítő helyzetet és frappáns bonyolódást ez a harmadik rész, amelynek címe: **Versenyfutás a haláltól**.

KÖZGAZDASÁG

— A vasárnapi magánforgalom csendes volt ugyan, de az ártolymok szüldültek, különösen a magasabb bécsi jegyzések hatása alatt. Legújabb telefonjelentés szerint Bécsben a Déli vasút 960-re emelkedett. Vasárnap Déli vasúthoz nálunk 825—840 között költöttek. Élénken kerültek a Leszámítolókbanok. Osztrák hitel 910 volt. A valutapiacpon főleg a marka iránt mutatkozó érdeklődés. Ma 354—356 között változott a marka. A kortápiacpon az Atheneumot keresték.

Horváth Lipót külföldi utja. Ertesztésük szerint **Horváth Lipót** a Magyar általános takarékpénztár vezérigazgatója Bécsbe utazott, ahonnan Olaszországba megy, hogy ériakérésbe lépjen a Magyar általános takarékpénztár olaszországi részvényeivel.

Hirek a tőzsdéről. Hétfőn fogiák bevezetni a Nemzeti fapár rt. részvényeit a tőzsdére. A tőzsdéi bevezetést a Nemzeti takarékpénztár intézi. — Bevezetik a Nygkánizsi sógyár részvényeit is. — Az Atheneum áremekedéseivel, kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a Newyork-palotát a vállalat kőhőllő váltólért eladta. Hír szerint az Atheneumot egy svájci becső felülvágta és megbeszélte. — A Leszámítolókbanok kapcsolatban ma az a hír terjedt el, hogy az intézet eladta a tárcájában levő Délmagyarországi cukoripar rt. részvényeit egy külföldi csoportnak.

Tőkefelvétel. A Schlick-Nicholson gőp-, vagon- és hajógyár rt. igazgatósága a f. hó 3-án megtartott gyűlésen elhatározta, hogy a f. hó 19-re egyezhívandó rendkívüli közgyűlésen a társaság alapítókának 16 millió koronáról 30.000 darab egyenként 200 K nevértékű részvény kivonására utján 22 millió koronára való felmérését fogja indítványozni. Az új részvények kibocsátásának módoszatát a közgyűlés fogja meghatározni. Az 1918 évte eső részvény szelvényei 10 K-vel az Elso Magyar Iparbank & az Egyesth Buda-

pesti fővárosi Takarékpénztárnál f. hó 12-től beválthatnak.

A **Salgótarján** közönséghány részvénytársulat közli, hogy az igazgatóság a társulat részvényeit folyó hónap 21-ére rendkívüli közgyűlésre hívta meg, amely elé azt az indítványt fogja terjesztani, hogy határozza el a közgyűlés az alapítóknak 33.000 darab bemutatásra szóló 200 korona nevértékű új részvény kibocsátása által való felmérését. Ennek következtében a társulat alapítókéje 33 millió korona lesz.

A **Baltoni Gyógyfürdők és Nagyszálló R-T.** folyó hó 5-én tartotta báró Radnóczy Antal elnökletével második évi közgyűlést, amely az 1918-iki évi fizetési eredményről számolt be. Ezen ülést, megfelelő tartalommal mellett, az előző évi nyereség áthozatallal 125.912,22 koronára létesít áthozatallal tüntet fel, melynek alapján a közgyűlés részvényeinkint 120 gyűlést követő igazgatósági ülésen, **Stein László** taggyűzői jogosultsággal a fűrdő-üzemeltetési igazgatójává nevezte ki.

Nemzeti (Royal) Orfeum

VII., **Brezséti-körút 81.** Telefon **József 121-05**
Minden este fél 7 órakor
„Csillagok csillaga” Harmath-Zerkovitz szenzációs operette és a kintnő varieté-attrakció
Royal-Kabaré 6 kintnő új utca és hozzáit!
Kezdeté fél 7 órakor

legy. Kélt. Csillagok csillaga Harmath-Zerkovitz szenzációs operette és a kintnő varieté-attrakció. Royal-Kabaré 6 kintnő új utca és hozzáit!
Minden este fél 7 órakor
ELLEN TELS a moszkvai nagyopera táncművésze.
„A Csillag-csillag” műsora 3 képmen és a szenzációs varieté-attrakció.
Vasár- és ünnepnep 2 előadás, d. u. 3 este 7-ig kor

A leghatalmasabb film!

MADAME DUBARRY

Egy híres szerelmi történet 6 fejeletben. A címerzsephben Pola Negri. — Bemutatóra kerül a **Royal-Apollóban**
Előadások 4, 6 és 8 órakor

Egy dollárkirálynő kalandjai

A szenzációs amerikai kalandjáték, három adék rész: **Versenyfutás a haláltól**
bemutatóra kerül az **Omnibán**

MOZGÓKÉP-OTTHON

VI., **Teréz-körút 28** Telefon **144-98**
EGY VILÁGVÁROS REJTELMEI. Kalandtörténet 4 felv. — **AZ ELVESZETT HARISNYAKÖTŐ.** Vigját. 3 felv.
Pénztár d. e. fél 11-től fél 1-gig, d. u. 3-tól
Előadások kezdete: 4, 7/6, 1/8 és 7/10.

KIS KOMÉDIA

REVAY-UTCA 18. SZ.
ROTT és STEINHARDT
FELLEPTÉVEL NAPONTA ESTE 7 ÓRAKOR
ELŐADÁS: KINDEEN VASÁRNAP 2 ELŐADÁS

Sváid ház

megbízás- és bolyvárszók
Singer, dr. gyönyörű színi, szeres, Rot-platnát és ezüstölt tenbiller-u24
brillians!
horribilis dron

Figyelmeztetés!

Mindenki behozhatatlan kárt okoz magának, ha aranyat, ezüstöt, platintát, gyöngyöt, ékszeret elad és nem fordul **Fischer Testvérek** céghez. Budapest, VIII., **Baross-u. 75.** Legmagasabb napi árt fizetők, óras és ókeresészekből bármilyen mennyiséget átvesszünk. Hívásra jövünk.

PÉNZ

Árnyektet lebonnyítottak. TÖZSDÉI MEGBIZÁSOKAT elfogadunk. Ertesztés díjazom. — **NEUSCHLOSZ TESTVÉREK**, VI., **Lovag-utca 20.** Alapítva: 1880. Telefon: 76-20.
Dr. FÜREDI — félre rendelés-intézet vár-, bór- és nemzeti betegk. Rendelés egész nap
Bpest, VII., **Bákcseri-utca 93.** I. em.

Felölös szerkesztő: **SZOMAHÁZY ISTVÁN**
Társzerkesztők: **Dr. ELEK HUGÓ** és **PAJOR MÁTYÁS**
„**USZÁGÖZEM**” R-T. BUDAPEST